

טראמפ צריך להבהיר: מרגע שתיפתח האש, לא תהיה למשטר האיראני אופציה מדינית

written by מאיר בן שבת | 26.02.2026

בעת כתיבת שורות אלה השיחות בז'נבה בין המשלחות של ארה"ב ואיראן עדיין נמשכות. משרד החוץ בטהרן תיאר אותן כ"אינטנסיביות ורציניות". המתווך העומאני יצא במסר אופטימי שלפיו "יש פתרונות יצירתיים", ובורסת הניחושים באשר לאפשרות המלחמה שוב גועשת.

מתוך שברי המידע והרמזים בתקשורת, נראה כי גם סבב השיחות הנוכחי לא כלל נושאים נוספים מלבד הגרעין. סוגיית העשרת האורניום ומעמדו של החומר המועשר עמדה במרכזן. מול העמדה האמריקנית, המבקשת לשלול מאיראן לחלוטין ולצמיתות את החומר המועשר ואת יכולת ההעשרה בשטחה, הועלו הצעות המסייגות זאת בכל הקשור לרמת ההעשרה, כמות החומר המועשר או תחולתן של ההגבלות.

כדרכו של כל משא ומתן מורכב, הפרטים המרובים משמשים להגדלת מרחב האפשרויות באמצעות הצעות המבוססות על "טרייד-אוף" ויתור על דרישות מתחומים מסוימים בתמורה ליתרונות שיינתנו בתחומים אחרים.

לאן כל זה יוביל? קשה לדעת. מבחינת המשטר בטהרן, עצם קיומו של המשא ומתן הוא כבר הישג, על אחת כמה וכמה אם יצליח להכניס את וושינגטון לדיון מתמשך בפרטי הצעות הפשרה. תיאורו הפומבי של סטיב ויטקוף את תמיהותיו של הנשיא דונלד טראמפ בנוגע להתעקשות האיראנית הנמשכת אפילו מול ההיערכות האימתנית של צבא ארה"ב היה יכול לספק חיזוק למי שראה בהיערכות הזאת אמצעי הפחדה ותו לא. נאום מצב האומה של הנשיא ונאום המלחמה שנשא ראש הממשלה בנימין נתניהו בכנסת איזנו את ההערכה הזו.

אומנם הנשיא טראמפ עצמו אמר כי האיום הצבאי נועד לתת תוקף לדרישותיו בערוץ המדיני, אך גם בטהרן מבינים שהנוסחה לא תהיה תקפה לעד. מה שברור הוא שכל עוד ההנהגה באיראן תבין שהדרך להסכם פתוחה בפניה, חששותיה מפני מלחמה לא ידחפו אותה להיענות לדרישות ארה"ב.

לשיטתו של מי שמעדיף פתרון הסכמי, הדרך היחידה להוביל אותה לכך היא להכריז כי ברגע שהאש תיפתח, אופציית ההסכם לא תתקיים עוד.

איום הטילים הופנם

על רקע ההתפתחויות הללו שבה ועלתה שאלת חומרתו של איום הטילים הבליסטיים. לפי התיאורים שמסר ראש הממשלה נתניהו בהצהרותיו לתקשורת במהלך מבצע עם כלביא, ההנהגה באיראן תכננה לבנות את מערך הטילים הבליסטיים שלה בכמות, באיכות ובטווח שיוכלו לאיים על קיומה של ישראל. באותה העת צה"ל פגע ביכולות הללו ובלם את התפתחותו של האיום, אבל איראן חידשה את מאמציה בתחום.

עד לאחרונה, בדברים הפומביים של הנשיא טראמפ בנושא, היה אפשר להבחין שהתייחסותו

לסוגיית הטילים הבליסטיים אינה דומה לזו שנתן לסוגיית הגרעין. דבריו בנאום מצב האומה על מאמצי איראן בתחום ועל טווח האיום, שעתיד להגיע גם לארה"ב, שיקפו הפנמה של הסכנה הנשקפת מכך. המסקנה הברורה גם לו היא שאסור להמתין לכך שהאיום יגיע לממדים כאלה. האם אפשר להגיע לפתרון מוחלט בתחום הזה? המטרה היא להביא את האיראנים למסקנה שאין תוחלת להשקעתם.

היעד הצבאי צריך להיות פגיעה ביכולת: במרכיבים חיוניים של תעשיית הייצור, במשגרים ובטילים, כך שהשיקום יארך זמן רב, יצריך משאבים ולא יהיה פשוט. בה בעת, היכולת השיורית לא תוכל לבדה להוות איום משמעותי על ישראל.

כל עוד משטר האייתוללות ימשיך לשלוט באיראן, אין לצפות לכך שיסנה את שאיפותיו. המאבק נגד התעצמותו לא יהיה בשיטת "זבנג וגמרנו", אלא פעילות מתמשכת תוך התחקות אחר מאמצי ההסתרה וטיפול בכל מרכיבי שרשרת הערך. כל זאת במקביל לשימור העליונות של ישראל ולשכלול אמצעי ההגנה, כדי להוביל את ההנהגה האיראנית לפקפק בכדאיות ההשקעה בכיוון הזה.

באשר לאירופה, מערך הטילים שאיראן בונה צריך להטריד אותה. התרומה האיראנית למלחמת רוסיה באוקראינה הייתה צריכה כבר אז להדליק נורה אדומה במדינות אירופה. קנצלר גרמניה מרץ אבחן נכון את המצב כשאמר ש"ישראל עושה את העבודה השחורה בשביל כולנו".

הרתעה עכשיו

בשנתיים שחלפו חשף שב"כ יותר משלושים פרשיות ריגול חמורות של ישראלים שהופעלו בידי גורמי מודיעין איראניים. נדמה שהתרגלנו לקבל אחת לחודש הודעה של שב"כ על עוד חשיפה ועוד מעצרים.

מי שעסק בריגול יודע שהיקף כזה של גיוסים והפעלות מעיד על מאמץ חריג מצד היריב. האיראנים מגבירים את ניסיונותיהם בכל האזורים ובכל התחומים, ואף מבלי לדקדק בבחירת המגויסים. המלל היבש שמתאר את המשימות שהוטלו על חלק מהמופעלים יכול לרמז גם על כוונות שולחיהם. אין מדובר רק באיסוף מידע, שכן חלק מהמשימות הן בעלות אופי מבצעי מובהק [?] בין למטרה נקודתית, בין לצורך בניית תשתית שתשמש לפעילות עתידית. הרושם הוא שהאיראנים פועלים בחזית רחבה והולכים על כמות, מתוך הנחה שגם אם ישראל תחשוף את הרוב, הסטטיסטיקה בסוף תנצח. אלה שלא ייחשפו יספקו את הסחורה.

הלקחים שאיראן הפיקה לאחר מלחמת 12 הימים מחייבים את ישראל לשנות גישה גם ביחס לפרשיות הללו. אלו לא "מבצעי חסמב"ה", ולעולם אין לנו יודעים מה איננו יודעים. הגיעה העת להחמיר את הענישה, תוך התבססות על סעיף הסיוע לאויב בעת מלחמה, לשלול אזרחות, להחרים רכוש ולקצר את ההליכים המשפטיים כדי להביא להשפעה מיידית.

כאשר אנו בפתחה של מלחמה אפשרית עם איראן [?] זה הזמן להכריז שישראל תמצה את מלוא חומרת הדין עם מי שיסייע לאויב, על כל המשתמע מכך.

”הודו לשם כי טוב”

ביקור ראש ממשלת הודו נרנדרה מודי בישראל הוא ביטוי נוסף לידידות החמה וליחסים המיוחדים בין המנהיגים ובין המדינות, בעיצומה של שעה גורלית לישראל. הצהרתו מעל בימת הכנסת ש”הודו עומדת לצד ישראל ברגע זה ולתמיד” לא כוונה רק לקהל המקומי. היא נשמעה באזור כולו, ואף מעבר לו.

שורת המחוות ההדדיות שהוסיפה נופך רגשי למרכיבים הרשמיים של האירוע העלתה אצלי זיכרונות בלתי נשכחים מהביקור ההיסטורי שקיים ראש הממשלה נתניהו בהודו בינואר 2018, בהשתתפותי כראש המטה לביטחון לאומי. כיכרות הבירה ניו־דלהי והרחובות במחוזות האחרים שביקרנו בהם נתמלאו בכרזות ברכה ובדגלי ישראל. עשרות אלפים הריעו לשיירת הרכבים שנסענו בה, מנופפים בדגלי כחול-לבן. ביטויי ההערכה לישראל ² שלא לומר הערצה ³ נשמעו מכל עבר. כך גם ההצבעה על קווי הדמיון בין התרבויות והמדינות. מעל לכול בלטה התקווה להידוק היחסים ולמיצוי הפוטנציאל העצום שגלום בהם בכל התחומים.

רוחו של הביקור ההוא שרתה גם על הביקורים הרשמיים הנוספים שקיימתי מאז בהודו. במהלכם התקבלתי בחום אצל ראש הממשלה מודי, שהתמיד בגישתו האוהדת. הצהרות התמיכה של מנהיג תת־היבשת עמדו במבחנים הרבים שהמציאות זימנה מאז. השותפות הוכיחה את עצמה, וסיפקה תימוכין להחלטה לראות בה ”שותפות אסטרטגית מיוחדת”.

תחת המטרייה האמריקנית, השותפות הזאת משלימה את תהליך השינוי של מערך יחסי הכוחות באזור, ומעניקה לו משמעות וטווח רחבים יותר. היא טומנת בחובה הזדמנויות אדירות ביחס לצירי הסחר העולמיים, ופוטנציאל להרחבה ולהעמקה נוספת של שיתופי הפעולה בתחומי הביטחון, החלל, החדשנות הטכנולוגית, וכן בשורה של נושאים־אזרחיים. ”הודו ² כי טוב”.

פורסם במקור ראשון, בתאריך 27 בפברואר 2026.